

**Výroční zpráva Církevní speciální školy
Diakonie ČCE Čáslav**

2004

„Chválu vzdejte Hospodinu, protože je dobrý, jeho milosrdenství je věčné. Amen.“

Vážení rodiče, vážení spolupracovníci, vážení přátelé,

dovolte mi, abych Vás seznámila s činností školy v roce 2004. Rozmanitý a současně kvalitní vzdělávací program je zajímavý pro naše žáky hlavně z toho důvodu, že zohledňuje možnosti každého z nich. Vzdělávací plány jsou sestavovány pro každého žáka na základě jeho schopností a dovedností, které potom následně rozvíjí a zdokonaluje. Většina z Vás, rodičů, se již do tvorby individuálních plánů aktivně zapojila a s pedagogy ve třídách aktivně spolupracuje. Děkuji Vám za Vaše osobní nasazení a ochotu vychovávat Vaše děti k samostatnosti a odpovědnosti za svoje rozhodnutí. Program přechodu do života by bez Vaší spolupráce nikdy nemohl v praxi fungovat.

Obracím se v úvodní části výroční zprávy na své kolegyně a kolegy, kteří se svědomitě věnují svým povinnostem, přistupují k výuce kreativně a zavádějí do vyučování stále nové metodiky a formy pedagogické činnosti.

Děkuji všem členům představenstva Diakonie v Čáslavi za podporu při řízení školy v návaznosti na aktivity celé Diakonie v Čáslavi. Moje osobní poděkování patří předsedovi představenstva, který práci školy podporuje, sleduje odbornou činnost jako supervizor a pečlivě sleduje atmosféru ve škole a vztahy mezi spolupracovníky.

Široká aktivita školy by nebyla možná bez úzké spolupráce ředitele Diakonie v Čáslavi, pracovníků denního centra, dílny, domova, řidičů a rehabilitace s pracovníky školy. Děkuji všem zúčastněným za trpělivost a ochotu ke společné práci, jejímž cílem je spokojenost našich žáků a jejich rodičů.

**Děkuji za nás všechny Bohu Otci všemohoucímu, který nás provázel svým
požehnáním a ochraňoval nás svojí milostí a láskou ode všeho zlého.**

Strategie rozvoje církevní speciální školy Diakonie ČCE v Čáslavi

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami zaznamenává v posledních deseti letech kvalitativní posuny. Postupně se daří měnit přístup k těmto dětem směrem ke zdůrazňování jejich schopností a dovedností. Potřebné změny se týkají jak fyzického přístupu ke vzdělávání, tak kvalitativních změn pedagogických a organizačních. Respektujeme individualitu dítěte a jeho potřeby, diferencujeme vzdělávací postupy. Rozšiřujeme vzdělávací programy pro děti s velmi těžkým stupněm postižení, které byly v minulosti osvobozeny od povinné školní docházky. Speciální programy se vytvářejí i pro děti, které nejsou schopné do školy pravidelně docházet. Od 1.1.2005 je v platnosti nový školský zákon č. 561/2004 Sb., který řeší povinnou školní docházku všech dětí bez rozdílu. Rodiče žáků jsou rovnocennými partnery pedagogů ve třídě a podílí se na tvorbě výchovně-vzdělávacích plánů pro děti. S ohledem na náročnost a široký rozsah jednotlivých plánů je velmi důležitá spolupráce rodiny a okruhu přátel žáka. Pedagogický sbor poskytuje všem žákům a rodičům takovou podporu, abychom společně dosáhli co nejvyšší možnou kvalitu jejich života. Žáky školy tak připravujeme na přechod do normálního života, od středního stupně pomocné školy zavádíme program „Přechodu do života“. Nedílnou součástí člověka je i jeho sexualita. V naší škole jsme se začali touto problematikou zabývat spolu s rodiči a pracovníky centra Diakonie, protože naši žáci

neřeší běžné životní situace jako většina populace, ale potýkají se s dalšími obtížnými úkoly, které s sebou nese kombinované postižení.

Koncepce vzdělávání v roce 2004

Preambule

Církevní speciální škola Diakonie ČCE má již dlouholetou tradici. Od samého začátku činnosti se specializuje na žáky s mentálním a kombinovaným postižením. První třída vznikla již v roce 1993 jako integrální součást celého střediska Diakonie MARTA. Během následujících let se stále zvyšoval počet zařazovaných žáků a byla zřízena také přípravná třída. V roce 2004 byly otevřeny čtyři třídy pomocné školy a třída přípravného stupně. Celková kapacita školy je 29 žáků a je naplněna.

V roce 2004 získala škola právní subjektivitu a jejím statutárním zástupcem je ředitelka školy. Nadále probíhá velmi úzká spolupráce školy s aktivitami celé Diakonie, dochází k prolínání služeb školy a celého centra pro lidi s postižením.

Jak jsme zajistili vysokou kvalitu vzdělávání žáků

Odborná úroveň vyučovacího procesu je velmi dobrá. Vzhledem k tomu, že všichni učitelé a vychovatelé nemají požadované odborné vzdělání, podporujeme celoživotní vzdělávání zaměstnanců. Je velice potěšitelné, že spolupracovníci cítí potřebu získat znalosti, hlavně speciálních metod práce s dětmi s kombinovaným postižením, jako je alternativní komunikace, globální čtení, psaní hůlkovým písmem, sociální čtení, prvky bazální a orofaciální stimulace. Zaměstnanci postupně absolvují také kurzy zaměřené na problematiku dětí s autismem. Pravidelně a účinně jsme spolupracovali s SPC v Kolíně. Česká školní inspekce hodnotila v roce 2004 naši práci známkou velmi dobře. (podrobnosti jsou uvedeny v kapitole Výsledky kontrol)

Naše další nabídka

Ve spolupráci s centrem Diakonie v Čáslavi nabízíme možnost svozu a rozvozu dětí ze školy pomocí mikrobuse a malého autobusu. Tuto možnost využívají prakticky všichni žáci, kteří nebydlí v Čáslavi.

Od září je v provozu zcela nová rehabilitace. Žáci s těžkým kombinovaným postižením jsou v péči fyzioterapeuta každý den. Ostatní žáci dochází na rehabilitaci podle přesného harmonogramu tak, aby nebylo narušeno školní vyučování.

Co zdůrazňujeme v personální práci

Personální strategie školy usiluje o vytvoření příznivého pracovního klimatu na pracovišti. Hlavním úkolem je získat stálý pedagogický sbor s odpovídající kvalifikací, dostatečnou motivací a kreativním přístupem ke speciálním metodám výuky. Každý pracovník pracoval pod manažerskou supervizí, kterou vede ředitelka školy s cílem vytvořit pro každého pedagoga plán osobnostního růstu, včetně doplnění si požadovaného vzdělání. Každý pracovník měl také dvakrát ročně možnost pracovat s individuálním supervizorem, náklady konzultace hradila škola. Ředitelka školy pracovala pod individuální supervizí jedenkrát měsíčně. Součástí života školy byla i pravidelná bohoslužebná shromáždění spolu s dětmi, kde jsou jim zpřístupněny příběhy ze Starého zákona a Evangelia.

Organizační uspořádání a učební plány

Organizační uspořádání, počty žáků ve třídách, zařazování a přijímání žáků, vyučovací doba, pravidla péče o zdraví a organizace vyučovacího procesu vycházelo z obecně platných pedagogických dokumentů, především z vyhlášky MŠMT ČR č. 127/1997 Sb. O speciálních školách a speciálních mateřských školách, která byla ještě v platnosti v roce 2004.

Učební plán v roce 2004 vycházel ze Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy – MŠMT ČR, č.j. 24035/97-22 platného od září 1997. Vzdělávací program byl pro všechny žáky rozpracován do individuálních plánů výuky, které jsou základem výchovného a vzdělávacího procesu ve škole.

Základním úkolem školy jsou výchovně-vzdělávací činnosti, zaměřené na poskytování elementárních znalostí, přes výuku sebeobsluhy a sociálních dovedností k základům trivium (čtení, psaní, počítání), podle vzdělávacího programu pomocné školy. V případě potřeby je vyučování doplněno speciální terapií jako je bazální a orofaciální stimulace, polohování a speciální techniky uvedené v programu rehabilitační třídy. Ve všech oblastech výuky využíváme nejnovějších poznatků, speciálních metod a pomůcek. Práce s počítačem je nedílnou součástí výuky. Podařilo se nám vybavit třídy speciální klávesnicí a ovládacími prvky, které mohou ovládat všechny děti. Program přechodu do života se zdárně rozvíjí, žáci se učí praktické dovednosti, které jsou potřeba při zajištění chodu domácnosti a v dílně pracují se dřevem.

V pondělí a v pátek se pravidelně společně setkáváme na bohoslužebném shromáždění, kde s dětmi probíráme biblické příběhy a zpíváme křesťanské písně s doprovodem kytary. Každý den v týdnu je rozdělen dopoledne na dvě vyučovací části s přestávkou na svačinu a odpočinek. Po obědě, v odpoledních hodinách, jsou pak děti zařazeny do kroužků, kde rozvíjíme jejich zájmy a plníme částečně jejich přání. Mohli jsme každý týden jezdit do plaveckého bazénu v Kutné Hoře. Tuto aktivitu pro žáky školy finančně zajišťovalo středisko Diakonie v Čáslavi.

Součástí vzdělávání jsou pobytové akce v přírodě, kde se žáci učí samostatnosti v sociálních dovednostech. Výlety a školy v přírodě jsou řádně organizovány podle vnitřního předpisu střediska a školy. Dokumentace pobytů je řádně založena.

Pracovníci školy

V každé třídě zabezpečovali výchovně-vzdělávací činnost současně dva pedagogičtí pracovníci v souladu s vyhláškou č. 127/97 Sb. V přímé práci s dětmi tedy pracovalo pět učitelů, čtyři vychovatelé a ředitelka školy, jako učitelka ve třídách pro děti s kombinovanými vadami a ve třídě dětí s autismem.

Pedagogičtí pracovníci ve třídách: SSI – Marek Horák a Barbara Kafuňková, SSII – Ruth Junová a Romana Kuropatnická, NS – Lenka Švábová a Lenka Kodešová, NSA – Marek Šmidt a Jitka Richterová, RH – Světlana Vňuková a Dana Havlíková.

Velice kladně hodnotím u zaměstnanců školy schopnost navázat s dětmi osobní kontakt. Velmi úzký vztah mají pedagogové i s některými rodiči našich žáků. Tato skutečnost se příznivě projevuje hlavně v oblasti sociálních dovedností žáků, protože se setkávají s jednotlivými požadavky doma, ve škole i v domově.

Pracovníci školy si doplňovali vzdělání na středních a vysokých školách, v postgraduálním specializačním studiu, účastnili se odborných seminářů o komunikaci. Čtyři pedagogové absolvovali školení informační gramotnosti na počítačích.

Administrativní chod školy zajišťovala paní Markéta Gladková a paní účetní Marie Siváková

V roce 2004 rozšířila naše řady pomocná vychovatelka Lenka Bičánková, která pomáhá na rehabilitaci s žáky školy. Současně vypomáhá i v rehabilitační třídě. Tato pracovnice alespoň částečně nahradila chybějící mladé muže na civilní službě. Úklid ve škole zabezpečuje paní uklízečka Jana Haklová.

Dobrovolní pracovníci a praxe studentů

Během roku 2004 navštívila naši školu jedna maminka a projevila velký zájem o dobrovolnou práci s dětmi. Je velice šikovná a ochotná pomoci s dětmi na vozíku při vycházce a s dětmi s autismem. Do školy dochází pravidelně dvakrát týdně na dvě hodiny. Pro učitele je to velká pomoc, protože se může věnovat výuce komunikace s jednotlivými žáky. Dovolují si na tomto místě poděkovat naší dobrovolnici za ochotu a čas, který nezištně věnuje našim dětem.

Na dlouhodobé praxe k nám přicházejí studenti Gymnázia a střední pedagogické školy v Čáslavi a studenti dalších sociálních a pedagogických vyšších škol z celé republiky. Jsou pro nás velkou pomocí hlavně ve volnočasových aktivitách.

Děkují také studentům za prázdninové brigády. Pomáhali nám hlavně v přímé péči o děti na prázdninovém pobytu v Domově.

Výsledky kontrol provedených ve škole

Na přelomu září a října roku 2004 navštívila naši školu opět Česká školní inspekce. Předmětem inspekce byly personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti, materiálně – technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti a průběh a výsledky vzdělávání ve všech třídách pomocné školy. Inspekční zpráva a protokol z kontroly je k nahlédnutí u ředitelky školy pod Čj.: c1-1165/04-004041.

Závěr:

*I když je výuka zabezpečována procentuelně malým počtem učitelů s odpovídajícím vzděláním, nedostatky v oblasti odborné a pedagogické způsobilosti se nepříznivě v kvalitě výuky nepromítly. Odborným a pedagogickým garantem je ředitelka školy, která má vzhledem k náročnosti realizace vzdělávacího programu, odborné a pedagogické způsobilosti, koncepčním a realizačním schopnostem nezastupitelnou roli. Celkově jsou personální podmínky vzdělávání spolu s organizačními a systémovými hodnoceny **velmi dobře**.*

*Materiálně technické podmínky výuky jsou celkově **velmi dobré**, podporují realizované vzdělávání. Škola je účelně a dostatečně vybavena pomůckami pro výuku. Pozitivní je skutečnost, že středisko škole umožňuje využívat ještě další materiálně-technické zázemí, které má k dispozici.*

*Průběh sledované výuky pomocné školy odpovídal požadavkům a filosofii vzdělávacího programu. Sledovaná výuka měla **vynikající až velmi dobrou** úroveň, výrazným kladem*

byla atmosféra pozitivního a bezpečného sociálního prostředí pro těžce postižené žáky různých věkových skupin.

Vývoj školy od poslední inspekce

Ve srovnání s předcházejícím inspekčním zjištěním (3.-5. prosince 2002) má škola i nadále velmi kvalitní úroveň v oblasti průběhu vzdělávání a výchovy i v oblasti organizování její činnosti a vedení pracovníků. I přes dílčí zlepšení v oblasti odborné a pedagogické způsobilosti učitelů přetrvává vysoká nekvalifikovanost pedagogického sboru. Došlo ke změně ve vedení školy a způsobu hospodaření.

Pro účely poskytování dotací ve smyslu § 5 odst.3 písm.c) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je škola hodnocena jako **lepší než průměrná**.

Vybavení školy

V roce 2004 jsme pokračovali ve vybavení školy technickými, kompenzačními a didaktickými pomůckami, nezbytnými pro dobrou pedagogickou práci. Zaměřili jsme se na polohovací pomůcky do rehabilitační třídy, na speciální klávesnice a ovládací prvky k počítačům a speciální software pro děti s kombinovaným postižením. Školní knihovna byla doplněna o další hodnotné tituly z oblasti speciální pedagogiky psychologie a rehabilitace.

Aktivity rodičů žáků školy

Na jaře 2004 navštívilo 6 rodičů žáků školy organizaci 'sHeeren Loo v Holandsku. Měli možnost vidět na vlastní oči organizování podpory klientům s postižením. Setkali se se zástupci rodičovské organizace, která organizuje a financuje opravu domu pro bydlení několika dětí s postižením. Navštívili různé typy domů, kde bydlí postižení lidé a seznámili s provozem takového bytu. Zajímavá byla pro rodiče i informace o školství v Holandsku a způsobech péče a podpory rodin s postiženými dětmi. Na oplátku pak zástupci rodičů z Holandska navštívili čáslavskou Diakonii a věnovali středisku pomůcky do nové terapeutické místnosti.

Velmi zajímavé téma ke společným schůzkám rodičů a pracovníků Diakonie je sexualita člověka. V tomto roce proběhlo úvodní setkání, na kterém jsme hovořili o vlastním vnímání hranic, o intimitě a přirozenosti. Další setkání budou pokračovat s cílem definovat kodex sexuality ve středisku.

Veselé setkání rodičů a žáků školy je na závěr školního roku, kdy se na zahradě opékají buřty a zpívají se písničky s kytarou.

Již tradiční je vánoční slavnost ve sboru Českobratrské církve evangelické v Čáslavi. Letos jsme se snažili tlumočit vánoční radostnou zvěst pomocí České mše vánoční. Dárky dětem připravili letci z vojenské základny v Chotusicích. Mnohokrát děkujeme.

Děkuji Vám všem, kteří nás podporujete a jste pro nás všechny posilou.

V Čáslavi dne 10.4.2005

Ing. Jitka Richterová

Kontakt na ředitelku školy:

Ing. Jitka Richterová

tel.: 327 311 359, E-mail: jitka.rich@seznam.cz

Text zprávy sestavila:

Jitka Richterová

Autoři fotografií:

Barbara Kafuňková, Ruth Junová, Romana Kuropatnická,
Petra Hájková

IČO: 71197541

č. účtu: 444 873 339 / 0800, Česká spořitelna Čáslav